

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach**

Kielce, dnia 4 sierpnia 2010 r.

**Pan
Ryszard Biń
Wójt
Gminy Klimontów**

P/10/146
LKI-4101-03-03/2010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przeprowadziła w Urzędzie Gminy w Klimontów (Urząd) kontrolę realizacji przez Gminę budowy kompleksu boisk Orlik 2012 w ramach rządowego programu „Moje boisko – Orlik 2012”.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 28 czerwca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność Wójta Gminy Klimontów w zakresie objętym kontrolą.

Pozytywna ocenę uzasadnia:

- zapewnienie finansowania budowy kompleksu boisk „Orlik 2012”;
- terminowe zrealizowanie ww. inwestycji, zgodnie z umowami na jej dofinansowanie zawartymi z Ministrem Sportu i Turystyki (Minister) i samorządem województwa świętokrzyskiego.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości polegały na:

- zaprojektowaniu budowy kompleksu boisk „Orlik 2012” w sposób nieuwzględniający wykonania podjazdu do budynku zaplecza dla osób niepełnosprawnych ruchowo;
- nierzetelnym przygotowaniu postępowania przetargowego na realizację inwestycji w zakresie wymaganych wymiarów boiska wielofunkcyjnego oraz jego wyposażenia;
- dokumentowaniu w dzienniku budowy realizowanej inwestycji przebiegu robót budowlanych niezgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego;

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

- nierzetelnym sporządzeniu protokołu końcowego odbioru robót, w którym nie odnotowano informacji o zmianach i dodatkowym zakresie robót uzgodnionym w czasie budowy;
- nieudostępnieniu wybudowanych obiektów do użytkowania lokalnej społeczności.

1. Gmina Klimontów występowała w latach 2008 – 2009 do Ministerstwa Sportu i Turystyki (Ministerstwo) oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego o dofinansowanie budowy boisk sportowych w ramach rządowego programu „Moje boisko – Orlik 2012”.

Decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego dla ww. boisk wydał Wójt Gminy 27 października 2008 r. Wielkość działki spełniała warunki określone w *Założeniach programowych* dla drugiej edycji programu i umożliwiały wybudowanie boiska do piłki nożnej oraz boiska wielofunkcyjnego do piłki koszykowej i siatkowej. Projekt budowlany był adaptacją typowego projektu architektoniczno-budowlanego opracowanego na zlecenie Ministerstwa. Pozwolenie na budowę, obejmujące cały kompleks, tj. boiska sportowe, budynek zaplecza, uzbrojenie terenu, ogrodzenie i ciągi komunikacyjne, Gmina uzyskała 7 maja 2009 r.

Przystosowany dla tej inwestycji projekt budowlany nie przewidywał wykonania podjazdu dla osób niepełnosprawnych ruchowo do budynku zaplecza, mimo, że ukształtowanie terenu tego wymagało, co było niezgodne z § 16 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie²

2. W limitach wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne, będących załącznikiem do uchwały budżetowej Rady Gminy Klimontów z dnia 12 marca 2009 r. zaplanowano łączne nakłady finansowe na budowę boisk sportowych w ramach programu „Orlik 2012” w wysokości 1.050.000 zł, w tym poniesione do końca 2008 r. w kwocie 50.000 zł i planowane na rok budżetowy 2009 w kwocie 1.000.000 zł. W wyniku trzech kolejnych zmian w budżecie Gminy na 2009 r., ostateczne łączne nakłady finansowe na realizację tej inwestycji ustalono na 1.066.000 zł, w tym na rok budżetowy 2009 – 1.016.000 zł.

3. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w celu wyboru wykonawcy kompleksu boisk sportowych przeprowadzone zostało w trybie przetargu nieograniczonego, na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 Prawo zamówień publicznych³. Urząd skorzystał z typowej SIWZ oraz innych dokumentów niezbędnych do prawidłowego przeprowadzenia procedur zamówienia publicznego przygotowanych w tym celu przez Ministerstwo.

Postępowanie przetargowe zostało przygotowane nierzetelnie. Początkowo zamierzano wykonać boisko wielofunkcyjne do piłki koszykowej, siatkowej oraz do gry w piłkę ręczną z dwoma bramkami i w zatwierdzonej przez Wójta Gminy SIWZ podano powierzchnię 968 m². W trakcie realizacji inwestycji – zgodnie z pozwoleniem na budowę

² Dz. U. Nr 75, poz. 690 ze zm.

³ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759.

z dnia 7 maja 2009 r. – postanowiono wybudować boisko wielofunkcyjne do gry w piłkę siatkową i koszykową, którego powierzchnia zgodnie z ww. *Założeniami programowymi* i typową dokumentacją projektową powinna wynosić 613,11 m². W kosztorysie inwestorskim sporządzonym przez firmę „db projekt” Konrad Gądek w Staszowie podano powierzchnię 629,16 m². W wyjaśnieniach dotyczących wyceny nawierzchni poliuretanu dla boiska wielofunkcyjnego, udzielonych wszystkim wykonawcom przed rozstrzygnięciem przetargu, Urząd podał powierzchnię zgodną z kosztorysem inwestorskim, tj. 629,16 m². Urząd oraz wykonawca kosztorysu inwestorskiego nie potrafili wyjaśnić dlaczego w kosztorysie inwestorskim oraz w SIWZ (po korekcie) wpisano 629,16 m², zamiast 613,11 m². Budowa boiska wielofunkcyjnego o powierzchni 629,16 m² z dwoma bramkami została również uwzględniona w kosztorysie ofertowym przez wykonawcę inwestycji, tj. firmę MASTERS. Zgodnie z podpisaną z wykonawcą umową boisko wielofunkcyjne do gry w piłkę siatkową i koszykową powinno mieć powierzchnię 629,16 m², a wybudowano o powierzchni 613,11 m², tj. o powierzchni mniejszej o 16,05 m². Nie dostarczono i nie zamontowano również bramek do piłki ręcznej, które w tej sytuacji okazały się niepotrzebne. Różnicę w kosztach zawyżonej powierzchni boiska wielofunkcyjnego i nie dostarczonych bramek postanowiono rozliczyć z wykonawcą po uwzględnieniu prac dodatkowych nieobjętych umową, w tym wykonanie wglębnego drenażu boiska zamiast liniowego oraz podjazdu dla osób niepełnosprawnych ruchowo.

4. Wójt Gminy zawarł 3 września 2009 r. umowę z wybranym wykonawcą na realizację ww. inwestycji w terminie do 30 listopada 2009 r. za kwotę brutto 995.749, 47 zł. Różnicę do kwoty 1.014.012,50 zł, wydatkowanej na realizację tej inwestycji w 2009 r. stanowiły koszty związane z prowadzonym nadzorem budowlanym (8.161,87 zł) i zakupem ze środków własnych Gminy 6 sztuk rur (10.101,16 zł), które przeznaczone zostały do przebudowy istniejącego kanału deszczowego odprowadzającego wody deszczowe z okolicy budowanych boisk.. Treść ww. umowy była zgodna ze złożoną ofertą i nie była zmieniana przez cały okres jej obowiązywania. W umowie wprowadzone zostały postanowienia zabezpieczające interesy Gminy na wypadek niewywiązania się wykonawcy z umowy lub wadliwego jej wykonania, dotyczące gwarancji jakości wykonania przedmiotu umowy na okres 60 miesięcy od dnia odbioru końcowego oraz prawa dochodzenia uprawnień z tytułu rękojmi za wady, niezależnie od uprawnień wynikających z ww. gwarancji.

5. Umowy o dotacje na budowę kompleksu „Orlik 2012” podpisano z województwem świętokrzyskim 11 sierpnia 2009 r. a z Ministrem Sportu i Turystyki 27 października 2009 r. Ostateczny koszt inwestycji wyniósł 1.045.340,50 zł, w tym wydatki poniesione w 2008 r. na wykonanie mapy do celów projektowych, dokumentacji dotyczącej podłoża gruntowego oraz projektu adaptacyjnego wyniosły 31.328 zł, a w 2009 r. – 1.014.012,50 zł. W kosztach inwestycji ogółem (1.045.340,50 zł), środki własne Gminy wyniosły 379.340,50 zł (36,4%), dotacja z budżetu państwa – 333.000 zł (31,8%) i dotacja z samorządu województwa – 333.000 zł (31,8%). Zakończenie inwestycji zaplanowano na 30 listopada 2009 r.

Fakturowanie robót przez wykonawcę inwestycji następowało zgodnie z zawartą 3 września 2009 r. umową i w oparciu o protokoły odbioru robót podpisane przez powołanego

przez Wójta Gminy inspektora nadzoru inwestorskiego. Urząd terminowo dokonywał płatności na rzecz wykonawcy robót i niezwłocznie rozliczał się z organami dotującymi tę inwestycję.

Dziennik budowy, wydany przez Starostwo Powiatowe w Sandomierzu zawierał 30 wpisów kierownika budowy oraz 12 wpisów inspektora nadzoru inwestorskiego, dokumentujących przebieg robót budowlanych. Wpisy były zbyt ogólne i nie odzwierciedlały w pełni wszystkich zdarzeń i okoliczności zachodzących w toku ich wykonywania, co było niezgodne z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca.2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia⁴

Kierownik budowy zgłosił 30 listopada 2009 r. do odbioru końcowego wybudowany kompleks boisk sportowych „Moje boisko-Orlik 2012”. Spisany 15 grudnia 2009 r. protokół odbioru zawierał m.in. oświadczenie, że roboty wykonano zgodnie z umową i wymogami technicznymi oraz wpis o terminowym i bezusterkowym wykonaniu robót. Do odbioru wykonawca inwestycji przedłożył Urzędowi dziennik budowy, inwentaryzację powykonawczą, oświadczenie o zakończeniu prac oraz instrukcje użytkowania i konserwacji, świadectwa jakości i certyfikaty dla zastosowanych przy budowie boisk materiałów budowlanych i urządzeń sportowych stanowiących wyposażenie boisk.

6. W wyniku przeprowadzonych przez kontrolującego oględzin ustalono, że:

- powierzchnia boiska wielofunkcyjnego wynosiła 613,11 m² i była zgodna z określoną w *Założeniach programowych* dla boisk do koszykówki i piłki siatkowej, ale niezgodna z kosztorysem inwestorskim, SIWZ oraz z umową z wykonawcą;
- nie dostarczono i nie zamontowano na boisku wielofunkcyjnym dwóch bramek do piłki ręcznej (zbędne po wybudowania boiska wielofunkcyjnego do piłki koszykowej i siatkowej);
- na ośmiu słupach oświetleniowych zamocowano 24 naświetlacze (oprawy). Ich liczba była zgodna projektem budowlanym, ale niezgodna z liczbą ujętą w kosztorysie inwestorskim i kosztorysie ofertowym (36 sztuk). Brakujące oprawy w ilości (12 sztuk) zostały uzupełnione przez wykonawcę dopiero w trakcie kontroli;
- budynek zaplecza szatniowo-sanitarnego był przystosowany do korzystania przez osoby niepełnosprawne ruchowo;
- zgodnie z zaleceniami wydanymi w lutym 2010 r. przez państwowego powiatowego inspektora nadzoru sanitarnego w Sandomierzu dodatkowo, w maju 2010 r., wykonano podjazd dla osób niepełnosprawnych do budynku zaplecza szatniowo-sanitarnego, którego nie przewidziano w projekcie budowlanym. Do czasu zakończenia kontroli inspektor nadzoru nie zweryfikował kosztorysu powykonawczego tego podjazdu, a wykonawca nie obciążył Gminy kosztami za jego wykonanie;
- wykonano drenaż wgłębny pod powierzchnią boisk, zamiast liniowego, co było zgodne z zaakceptowanymi przez Ministerstwo rozwiązaniami technicznymi projektu typowego a większymi kosztami z tego tytułu nie obciążono Gminy.

⁴ Dz. U. Nr 108, poz. 953 ze zm..

W protokole odbioru końcowego inwestycji nie odnotowano informacji o ww. zmianach i dodatkowym zakresie robót uzgodnionym w czasie budowy, co świadczy o braku należytej staranności i rzetelności przy odbiorze końcowym tej inwestycji, za co ponosi odpowiedzialność zastępca Wójta Gminy, pełniący funkcję przewodniczącego komisji odbiorowej.

7. Wybudowane i odebrane 15 grudnia 2009 r. obiekty kompleksu boisk „Orlik 2012” w Klimontowie, do dnia zakończenia kontroli, tj. do 29 czerwca 2010 r. nie zostały udostępnione lokalnej społeczności i nie są użytkowane. Do dnia 18 maja 2010 r. Urząd nie dokonał odbioru wykonanego podjazdu dla niepełnosprawnych i nie poinformował państwowego powiatowego inspektora sanitarnego w Sandomierzu o usunięciu stwierdzonych przez niego nieprawidłowości podczas kontroli w lutym 2010 r. Stanowisko tego organu w sprawie zgodności wykonania obiektu sportowego z projektem budowlanym, jest niezbędne do wystąpienia do organu nadzoru budowlanego o wydanie pozwolenia na użytkowanie.

Wójt Gminy nie powierzył zarządzania wybudowanym obiektem innemu podmiotowi. Posiadał natomiast projekt regulaminu korzystania z obiektu, który był zgodny z wymogami programu „Moje boisko – Orlik 2012”.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. ostateczne rozliczenie finansowe z wykonawcą ww. inwestycji, po uwzględnieniu rzeczywistych kosztów realizacji boiska wielofunkcyjnego o powierzchni 613,11 m² i dwóch bramek do piłki ręcznej, których nie dostarczono inwestorowi oraz dodatkowych kosztów poniesionych przez wykonawcę za wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych ruchowo oraz drenażu wglębnego zamiast liniowego;
2. sporządzanie rzetelnych protokołów odbioru zrealizowanych zadań inwestycyjnych, uwzględniających wszystkie wykonane prace i stwierdzone usterki;
3. podjęcie działań zmierzających do przekazania wybudowanego obiektu społeczności lokalnej.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.